

NOVI GROBOVI

SADIE JANKOVICH

Kakor smo včeraj poročali, je preminila Sadie Simica Jankovich, rojena Citvara. Rojena je bila v Srbiji, odkoder je prišla v Ameriko leta 1909.

Tukaj zapuščica soproga George in pet otrok: George Jr., Mrs. Millie Rinas, Michael, Mrs. Bessie Kish in Mrs. Anna Frate, ter 16 vnukov. Pogreb se vrši v soboto popoldne ob 1. uri iz pogrebnega zavoda A. Grdina in sinovi, 1053 E. 62 St., v srbski cerkev sv. Save ob 1.30 uri ter nato na rusko pravoslavno pokopališče.

FRANCES PECKOL

Po dolgotrajni bolezni je preminila na svojem domu vdova Frances Peckol, rojena Jelovšek, stara 62 let. Stanovala je na 17802 Melvern Ave. Rojena je bila v Sodražici, kjer zapuščica sestro Ivano in več sorodnikov. V Ameriki se je nahajala 40 let. Tukaj zapuščica hčer, Mrs. Josephine Mierke, sina William, šest vnukov, polbrata Leo Belaj in več sorodnikov. Soproga Joseph je umrl leta 1946. Pogreb se vrši v soboto zjutraj ob 8.45 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. ob 9.30 uri in nato v družinsko grobnico na pokopališču Calvary.

JACOB SAMSA

V Doctors bolnišnici je preminil po par ur trajajoči bolezni Jacob Samsa, po domače Grgalov, star 69 let, stanujoč na 572 E. 128 St. Doma je bil iz vasi Prelože, fara Hrušica, kjer zapuščica dve sestri in tri brate. V Ameriki je bival 45 let in je bil zaposlen pri Cleveland Builders Supply Co.

Tukaj zapuščica soproga Mary, rojeno Carič, doma iz Gradišče, fara Hrušica, dva sinova, Jacob ml., in Rudolph, hčer Mary, tri vnuke in več sorodnikov. Pogreb se vrši v soboto zjutraj iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 6502 St. Clair Ave. Čas pogreba še ni določen. (Dajte na 2. strani)

Novo odbornice

Društvo Svoboda, št. 748 SNPJ je na svoji letni seji izvolilo sledeče uradnike za leto 1952: Antonia Tomle, predsednica; Josephine Vesel, podpredsednica; Josephine P. Terbižan, 14707 Hale Ave., tajnica; Josephine Zajc, blagajničarka; Leopoldina Vozel, zapisničarka; Mary Kaferle, predsednica nadzornega odbora; zastopnice za Zenski odtok farne SNPJ: Antonia Tomle, Theresa Gorjanc in Josephine Vesel; zastopnici za Clevelandsko federacijo društev SNPJ: Theresa Gorjanc in Leopoldina Vozel; za SANS Josephine Vesel.

Na dopustu

Iz Fort Knox, Kentucky, je prišel na dopust Pvt. Joseph Pugalj, sin Mr. in Mrs. Joseph Pugalj iz 15300 Waterloo Rd. Doma bo ostal do sobote, ko se mora vrniti na svoje službeno mesto. Želimo mu mnogo zabave in krogu svojih domačih in prijateljev!

Povišanje mezd--povišanje cen? Pogajanja v industriji jekla

PITTSBURGH, 26. decembra—Ali naj se dovoli jeklarskim družbam povišanje cen, če naj dobijo delavci v jeklarnah povišanje mezd in kakšno naj bo prvo in drugo povišanje? To je osrednja točka pogajanj, ko gre za novo delovno pogodbo v jeklarski industriji, ki se ne ganejo z mrtve točke.

V četrtek se odpre konferenca delavskih voditeljev C.I.O., ki izjavljajo, da se položaj tudi po izjavah predsednika Trumana ni izpremenil.

Unija C.I.O. zahteva popolnoma novo mezdno pogodbo, po kateri naj se poviša mezda za 18 in pol centa na uro, garantira letni dohodek, in predvidevajo gotovi bonusi in druge ugodnosti. Unija trdi, da so življenjski stroški dosegli v zadnjem času tako višino, da morajo delavci v jeklarnah imeti tako plačo, da bo kos stroškom preživetja. Jeklarske družbe lahko plačajo.

Jeklarske družbe se med drugimi izgovarjajo na boj zoper inflacijo: Višje mezde in višje cene jeklarskim produktom da bodo inflacijo le pospešile.

Dobiček jeklarskih družb za leto 1951 se ceni na \$2,600,000,000. Poudarja se, da statistični podatki o dobičku in davkih jeklarskih korporacij dokazujejo, da ni treba, da bi se povišanje mezd prevalilo na potrošnike.

Ker gre za izredno važen moment v najvažnejši ameriški industriji—industriji jekla, je vprašanje nove delavne pogodbe enako zainteresirana ameriška javnost, kakor neposredno prizadeti, to je delodajalci in delojemalci in zvezna vlada.

V časopisju je nastala polemika med zastopniki jeklarske industrije in med strokovnjaki, ki ocenjujejo položaj.

Direktna pogajanja, ki so se začela 27. novembra, niso do sedaj vedla do nobenega uspeha. Posredovala je tudi zvezna vlada, toda brez uspeha. Problem je sedaj v rokah urada za stabilizacijo cen.

Kakor smo že povdarili, je ta urad najvilj politik, ki jo je označil predsednik Truman, da se bodo uporabili vsi obstoječi zakoni, da se prepreči počivanje dela v jeklarnah.

Umor staršev iz usmiljenja?

LARAMIE, Wyo., 26. decembra—John Henderson, ki je bil star 62 let in njegova žena Ethel Henderson, stara 64 let, sta bila najdena mrtva. Oba sta bila ustreljena v glavo.

Osem in dvajsetletni sin Dean Henderson je priznal umor svojih staršev. Podpisal je zapisnik, v katerem priznava: "Ubil sem očeta, ker se mi je smilil. Oče bi bil itak umrl. (John Henderson je bolehal na naduhi, kakor je ugotovil šerif). Umoril sem svojo mater, ker je nisem mogel pustiti samo, ko sem že ubil očeta."

V sobi je bilo božično drevo in pod drevesom neodprti zavoji božičnih daril.

Dean Henderson se bo moral zagovarjati radi premišljenega umora.

V bolnišnici

Prošli četrtek se je podal v Lakeside bolnišnico Anton (Tony) Mehle iz 391 E. 165 St. Prijatelj ga lahko obiščejo, mi mu pa želimo skorajšnjega okrevanja!

NJENA OSEBA— NAJBOLJŠE SPRICEVALO

V New Yorku je te dni zborovala Ameriška zveza za ženitbene ponudbe in posredovanja. Zenitovanjski posredovalci so se pritoževali nad tistimi, ki te zadeve ne jemljejo preveč resno. Posel je treba izvrševati z vsem srcem in etiko, tako da se dobi in združi par, ki bo srečen v zakonu. Interesi bodočega para naj potisnejo v ozadje, tudi trgovski interes posredovalca.

Zveza naj najame psihologe, ki bodo preiskovali ozadja bodočih kandidatov za zakon, tako da se bodo združili v resnici perfektni tovariši in tovarišice.

Med člani te zveze je bila najbolj glasna Miss Edna Wilder, ki je sama—razporečena.

DVAKRAT VDOVA OB ENAKI NESREČI

WEST FRANKFORT, Ill., 26. decembra—Pri zadnji žalogrivi rudokopu Orient No. II je postala vdova 48-letna Mrs. Goldie Sandusky. Njen drugi mož John Sandusky je bil med tistimi 119, ki so v rudniški nesreči prišli ob življenje.

Pred 20 leti se je pripetila v istem rudniku nesreča, v kateri je prišel ob življenje njen prvi mož Oah Avery.

Ropar zajet v naselbini

V gostilno Shore Tavern, katero vodi Frank Godič na 1273 E. 55 St., je včeraj popoldne prišel mladenič, star 23 let, ki se je tam mudil dalj časa. Naenkrat je stopil za baro, vzel iz predala samokres, s katerim je grozil Godičevi sinahi, ki je delala za baro, in šestim drugim gostom, katere je skupaj zrinil v stransko sobo. Nato je pobral iz blagajne \$155 in šel. Godičeva sinaha je zavrnila, in Godič je pritekel iz zgornjega stanovanja, baš ko je ropar odhajal. Sledil mu je do Modiceve gostilne na E. 62 in St. Clair Ave., kjer je ropar zahteval, da mu Modie pokliče taksi. Ker mu je ta velel, naj sem kličje, je zapustil gostilno in šel v sosednjo trgovino Frank Belaja, kjer si je izbral hlače, srnjak, kravato in jopič. Videti je bil zelo nervozen in vprašal je za prostor, da bi se preoblekel, čes, da bo takoj odpotoval v Florido. Medtem je že vstopila policija z Godičem, ki je roparja prepoznal in je bil na mestu aretiran.

Policija je našla v žepu roparja, ki preživlja samega sebe in svojo odvedlo mater, kot vozništvu, ki preživlja samega sebe in svojo tovornega truka, \$200 in samokres, ki ga je vzel Godiču. Star je 23 let ter je bil odpuščen od mornarice vsled akutnega alkoholizma in nervoznosti.

Ameriški letalci v Angliji

LAKENHEATH, Anglija, 26. decembra—V Angliji je na službi kakih 20 do 30 tisoč ameriških vojakov, ki služijo v letalstvu. Ti letalci so porazdeljeni na 13 zračnih baz, ki jih imajo Zedinjene države v Veliki Britaniji.

Ameriški letalci v Angliji živijo dobro v primeri z britanskim standardom življenja. Njihova dolarska plača jim omogoča nakup, kar je nemogoče povprečnemu Britancu, posebno pa uživajo prednost v dobavi cigaret, ki jih Amerikanec dobi 15 zavojev na teden, za zavoj pa plača le 10 centov.

Do sedaj se je poročilo v Veliki Britaniji okrog 1,600 ameriških vojakov. Zdi se pa, da bodo te poroke v bodoče otežkočene, ker je izdalo vojaško poveljstvo strožje predpise glede eventualnih porok ameriškega letalca z Britanko.

Poroka

Danes sta se poročila Miss Frances Marlene Tomsic, hčerka Mr. in Mrs. Joseph Tomsic iz 15922 Whitcomb Rd., in Lieut. William S. Sellers, sin Mrs. Stanley Selers iz Hecker Ave. Poroka se je vršila ob 9.30 uri v cerkvi Marije Vnebovzete. Zenin je graduiral iz Ohio univerze, kjer je študiral tehnično inženirstvo. Sedaj je dodeljen zračni sili v Ellington Air Base, Houston, Texas, kjer si bosta novoporočena ustanovila svoj dom. Mlademu paru čestitamo in mu želimo vse najboljšje v zakonu!

Danes pade odločitev na Koreji; komunisti napovedujejo polom

Kako so praznovali božič Amerikanci v Evropi

FRANKFURT, Nemčija, 26. decembra — Prvo, kar je padlo letos Amerikancem v oči, je bil splošni poziv od nemške strani, naj Nemci in nemške družine povabijo k sebi za božične praznike Amerikance. To se je zgodilo prvič po šestih letih, odkar trajajo zavezniška zasedba zapadne Nemčije, da so se gledali družinsko Amerikanci in Nemci, ne več kot sovražniki, drug drugemu v breme, marveč kot ljudje.

To jesen so ameriški dopisniki iz Nemčije svetovali Nemcem, naj se udeležujejo ameriških iger in družabnih prireditev ter so jim dali vedeti, da Amerikanci ne bodo odklonili pozivov na domače obiske.

Nemški listi in radio postaje so vabile nemške družine, naj za praznike povabijo k sebi ameriške vojake. Odziv je bil splošen. Na tisoče nemških družin je sprejelo v svojo sredo ameriškega vojaka.

Mnogo ameriških vojakov v Nemčiji je dobilo iz Zedinjenih držav obisk svojih žena in otrok. Amerikanke so prišle na obisk v Evropo z letali. Bilo je nekaj mladih, ki so silno gosta megla zakasnila njihov prihod.

General Eisenhower je izdal na svoje čete božično poslanico, v kateri je podčrtal, da je ameriška služba v Evropi prispevala k ohranitvi miru.

Ameriški letalci v Angliji

LAKENHEATH, Anglija, 26. decembra—V Angliji je na službi kakih 20 do 30 tisoč ameriških vojakov, ki služijo v letalstvu. Ti letalci so porazdeljeni na 13 zračnih baz, ki jih imajo Zedinjene države v Veliki Britaniji.

Ameriški letalci v Angliji živijo dobro v primeri z britanskim standardom življenja. Njihova dolarska plača jim omogoča nakup, kar je nemogoče povprečnemu Britancu, posebno pa uživajo prednost v dobavi cigaret, ki jih Amerikanec dobi 15 zavojev na teden, za zavoj pa plača le 10 centov.

Do sedaj se je poročilo v Veliki Britaniji okrog 1,600 ameriških vojakov. Zdi se pa, da bodo te poroke v bodoče otežkočene, ker je izdalo vojaško poveljstvo strožje predpise glede eventualnih porok ameriškega letalca z Britanko.

Poroka

Danes sta se poročila Miss Frances Marlene Tomsic, hčerka Mr. in Mrs. Joseph Tomsic iz 15922 Whitcomb Rd., in Lieut. William S. Sellers, sin Mrs. Stanley Selers iz Hecker Ave. Poroka se je vršila ob 9.30 uri v cerkvi Marije Vnebovzete. Zenin je graduiral iz Ohio univerze, kjer je študiral tehnično inženirstvo. Sedaj je dodeljen zračni sili v Ellington Air Base, Houston, Texas, kjer si bosta novoporočena ustanovila svoj dom. Mlademu paru čestitamo in mu želimo vse najboljšje v zakonu!

NESOGLASJA O UJETNIKIH SO OSTALA NEREŠENA

MUNSAN, Koreja, 26. decembra—Zavezniška delegacija je prišla na dan z novo zahtevo in zahtevala pojasnilo, kaj je s tistimi južnimi Korejci, ki so bili prisiljeni vstopiti v vrste komunistične armade, nakar so bili izvežbani v Madžuriji in nato prisiljeni, da se borijo proti lastnim rojakom—južnim Korejcem.

Zavezniška delegacija trdi, da je izginilo na nepojasnen način 50,000 južnih Korejcev, o katerih komunisti ne dajo dovolj nage pojasnila.

Komunistično kitajsko časopisje obtožuje zavezniško delegacijo, da zavlačuje mirovna pogajanja in prihaja na dan vedno z novimi zahtevami, ki da so brez podlage.

Komunistični radio v Pekingju je v svoji oddaji trdil, da ni upanja, da bi se dosegel sporazum do 27. decembra, oziroma tekom tega dneva.

V zahtevi po pojasnilu, kaj je z imenovanimi južni Korejci, ki da so v oblasti komunistov, je bila zavezniška delegacija izredno ostra. Gre za kršenje pravic posameznika, ki se s silo pošlje v vojne formacije, kamor bi prostovoljno nikdar ne šel. Radi tega, ker ni podatkov o teh 50,000 južnih Korejcev, je praktična izmenjava vojnih ujetnikov nemogoča. Komunisti so priznali, da imajo 11,559 vojnih ujetnikov, v katero število je vključenih 3,198 Amerikancev in 7,000 južnih Korejcev.

Komunisti so zatrjevali, da imajo vse vojne ujetnike v svojih taboriščih v severni Koreji, kjer so porazdeljeni po posameznih taboriščih, kakor so predložili seznam.

Glede južnih Korejcev se izgovarjajo komunisti, da so odpustili mnogo ujetnikov, ki so šli domov in naj se torej zavezniška delegacija za nje ne briga.

Fronta kot taka je mirna. Kitajske priprave za Korejo

Kitajski komunisti so začeli z akcijo, da se dvigne morala njihovih čet na fronti na Koreji. Pekinški radio je sporočil, da je šlo na Korejo veliko število radijskih strokovnjakov, kjer bodo razmestili kakih 1,000 radijskih aparatov, da dvignejo z oddajami kulturni in politični nivo kitajskih komunističnih čet na Koreji. Na Koreji se bo zgradila posebna radijska postaja, ki bo oddajala novice in druge programe. Komunisti pravijo, da so bili tako Kitajci kakor tudi severni Korejci pod vplivom zavezniške propagande.

Ta akcija komunističnih Kitajcev se tolmači na zavezniški strani na ta način, da se hoče dvigniti morala kitajskih čet na Koreji, ki da ni visoka in ki je posebno trpela v zadnjih šestih mesecih pogajanj za premirje. Ustvariti je položaj, da se ta morala dvigne, če bodo pogajanja usojena na propast.

Pogajanja se podaljšajo

Če bi pogajanja ne bi bila končana tekom današnjega kot zadnjega dne, se zatrjuje, da ima general Ridgway pravico podaljšati čas za nadaljne razgovore za 15 dni. To polnomočje je dano generalu Ridgwayu na splošno in svobodno, za presojo v konkretnih vprašanjih, pa se mora obrniti za nasvet v Washington.

Če bi pogajanja ne bi bila končana tekom današnjega kot zadnjega dne, se zatrjuje, da ima general Ridgway pravico podaljšati čas za nadaljne razgovore za 15 dni. To polnomočje je dano generalu Ridgwayu na splošno in svobodno, za presojo v konkretnih vprašanjih, pa se mora obrniti za nasvet v Washington.

Če bi pogajanja ne bi bila končana tekom današnjega kot zadnjega dne, se zatrjuje, da ima general Ridgway pravico podaljšati čas za nadaljne razgovore za 15 dni. To polnomočje je dano generalu Ridgwayu na splošno in svobodno, za presojo v konkretnih vprašanjih, pa se mora obrniti za nasvet v Washington.

Če bi pogajanja ne bi bila končana tekom današnjega kot zadnjega dne, se zatrjuje, da ima general Ridgway pravico podaljšati čas za nadaljne razgovore za 15 dni. To polnomočje je dano generalu Ridgwayu na splošno in svobodno, za presojo v konkretnih vprašanjih, pa se mora obrniti za nasvet v Washington.

Če bi pogajanja ne bi bila končana tekom današnjega kot zadnjega dne, se zatrjuje, da ima general Ridgway pravico podaljšati čas za nadaljne razgovore za 15 dni. To polnomočje je dano generalu Ridgwayu na splošno in svobodno, za presojo v konkretnih vprašanjih, pa se mora obrniti za nasvet v Washington.

Kapital išče le svoje koristi

BONN, Nemčija, 26. decembra — Zapadni zavezniški in vladna zapadne Nemčije so sprejeli nase težko nalogo: Boriti se zoper mednarodno trgovino, ki tihotapi strateško važen material, kupljen z ameriškim dolarjem, v države za železno zaveso. V zapadni Nemčiji obstoja zveza nemških podjetij, ki sodeluje s sovjetskim blokom in ima v sosednjih državah svoje posrednike. Ta uvoz strateško važnega materiala v države sovjetskega bloka znaša \$50,000,000.

Uvažanje se vrši potom Belgije, Nizozemske, Danske, Švedske in Švice, od tam pa gre blago svojo pot v sovjetski blok. Države posredovalke zatrjujejo, da po svojih predpisih ne morejo zadržati te trgovine, ki gre po njihovem mnenju rednim potom. Zapadno-nemška vlada je ubrala drugo pot. Trgovska dovoljenja je odvzela kakim 400 nemškim bankam in hoče koncentrirati izvozno trgovino v svojem centralnem uradu. Ameriške oblasti so istočasno začele postopati zoper nemške firme, ki trgujejo z Vzhodom.

Novi poslanik Amerike v Moskvi

KANSAS CITY, Kans., 26. decembra—Predsednik Truman je imenoval za ameriškega poslanika v Moskvi, George F. Kennan. Kennan je poklicni diplomat in je stopil v službo pri državnem tajnistvu v septembru 1926. Imenovanje Kennana bo prišlo pred senat v odobritev v januarjem zasedanju. Dosedanji poslanik Alan Kirk je zaprosil za upokožitev. Predsednik Truman je izjavil, da je nerad pristal na to prošnjo. Kirk se nahaja trenutno v Parizu kot svetovalec ameriške delegaciji pri Z. N.

Ameriški letalci odkupljeni

Štirje ameriški letalci, ki so bili obsojeni na Madžarskem, vsak na \$30,000 ali pa tri mesece zapora, ker so preleteli madžarsko mejo, so bili odkupljeni. Državno tajništvo je uradno potrdilo, da je Amerika pripravljena plačati skupno vsoto \$120,000. Madžarsko poslaništvo v Washingtonu je javilo, da bodo ameriški letalci prosti tekom današnjega dneva. Kakor se poroča iz Dunaja, pričakujejo, da bodo šli ameriški letalci iz Madžarske preko Dunaja v domovino nazaj. Na Dunaju jih pričakujejo danes.

Štirje ameriški letalci, ki so bili obsojeni na Madžarskem, vsak na \$30,000 ali pa tri mesece zapora, ker so preleteli madžarsko mejo, so bili odkupljeni. Državno tajništvo je uradno potrdilo, da je Amerika pripravljena plačati skupno vsoto \$120,000. Madžarsko poslaništvo v Washingtonu je javilo, da bodo ameriški letalci prosti tekom današnjega dneva. Kakor se poroča iz Dunaja, pričakujejo, da bodo šli ameriški letalci iz Madžarske preko Dunaja v domovino nazaj. Na Dunaju jih pričakujejo danes.

Štirje ameriški letalci, ki so bili obsojeni na Madžarskem, vsak na \$30,000 ali pa tri mesece zapora, ker so preleteli madžarsko mejo, so bili odkupljeni. Državno tajništvo je uradno potrdilo, da je Amerika pripravljena plačati skupno vsoto \$120,000. Madžarsko poslaništvo v Washingtonu je javilo, da bodo ameriški letalci prosti tekom današnjega dneva. Kakor se poroča iz Dunaja, pričakujejo, da bodo šli ameriški letalci iz Madžarske preko Dunaja v domovino nazaj. Na Dunaju jih pričakujejo danes.

Štirje ameriški letalci, ki so bili obsojeni na Madžarskem, vsak na \$30,000 ali pa tri mesece zapora, ker so preleteli madžarsko mejo, so bili odkupljeni. Državno tajništvo je uradno potrdilo, da je Amerika pripravljena plačati skupno vsoto \$120,000. Madžarsko poslaništvo v Washingtonu je javilo, da bodo ameriški letalci prosti tekom današnjega dneva. Kakor se poroča iz Dunaja, pričakujejo, da bodo šli ameriški letalci iz Madžarske preko Dunaja v domovino nazaj. Na Dunaju jih pričakujejo danes.

Štirje ameriški letalci, ki so bili obsojeni na Madžarskem, vsak na \$30,000 ali pa tri mesece zapora, ker so preleteli madžarsko mejo, so bili odkupljeni. Državno tajništvo je uradno potrdilo, da je Amerika pripravljena plačati skupno vsoto \$120,000. Madžarsko poslaništvo v Washingtonu je javilo, da bodo ameriški letalci prosti tekom današnjega dneva. Kakor se poroča iz Dunaja, pričakujejo, da bodo šli ameriški letalci iz Madžarske preko Dunaja v domovino nazaj. Na Dunaju jih pričakujejo danes.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
4231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

BESEDA O NACIONALIZMIH

(2)

Preteklo stoletje se je imenovalo v zgodovini tudi stoletje prebujenja narodov. Evropa kot središče sveta je imela tudi na tem polju prvenstveno vlogo. Njeni narodi so se probujali, so vstajali, se začeli zavedati samega sebe. Stevilično močnejši so tlačili številčno mlajše in manjše. Namesto iskanja poti za sožitje in za kompromis življenja je nastopil boj, krvavo obračunavanje in slabenje druge drugega. Kako že pravi pregovor? Če slepec slepca vodi, navadno oba padeta v vodo. In kako pravi drug pregovor? Da enkrat teče zajec, enkrat teče pes. Klasično se je ta pregovor redoma uresničil v nacionalistični tekmi med Francozi in Nemci. Tepeni Francozi—zmagovalci Nemci! Prvi mislijo na maščevanje, drugi mislijo na izkoriščenje zmage! Vloga se spremenila, tepeni Nemci ne morejo prenesti ponižanja in hočejo naprtiti ponovno vlogo ponižanih—Francozom vojna na vojno!

Samo Amerikanec more razumeti nečloveške napore svojega sodržavljana in sonarodnjaka generala Eisenhowerja, ki gradi zapadno-evropsko skupnost, neko življenjsko sposobno sožitje, četudi v okrilju oboroženih fantov in mož. Kar je Amerikancu spriču njegove odgoje vsakdanje in jasno, je Evropi šele dopovedati, če se ji splòh da.

Morda je Azija bolj posredna in manj neposredna kot Evropa. Že zaradi naše zgodovine in daljine. Toda azijski pojavi so v bistvu istega porenja kot evropski, kar se tiče različnih nacizmov. Na Kitajskem na primer ni šlo za narodno prebujanje. Narodno prebujanje, pravilno zastavljeno in odgojevano, zahteva desetletja, če ne stoletja, da se ustanovi v človeku in v množici ljudi—narodu občutek nekega poslanstva, ki ga ima ta narod doma kot narod, a obenem v sožitju z ostalimi narodi. Mesto te narodnosti je bruhal na dan kitajski nacionalizem, ki ga splošno označujemo z imenom generala Čiang Kajšeka, vsaj kolikor gre za njegovega današnjega predstavnika, ki pa je padel iz viška skoro v pozabljenost. S tem pa še ni rečeno, da ne bi tlela prava kitajska narodna zavest in odgoj Kitajca, kaj naj pomeni pravilno narodno odgojen Kitajec doma in v sožitju v svetu.

Tudi Indija Nehruja je stopila na pot nacionalne odgoje. Po politiki Nehruja, po njegovem življenjskem konceptu in filozofiji življenja, obstaja upravičeno upanje, da Indija ne bo zašla na pota raznih nacizmov, marveč na pota sožitja z ostalim svetom. Pravilno pravi Nehru, da je treba dati indijskemu ljudstvu pravilno vsebino narodnega življenja doma; torej vzgojiti zavest narodnega poslanstva kot celote v svoji domači hiši, da ta ne bo razdrojena in da bo lahko stala pokonci. Gigantski napor, ko gre za nad tristo-milijonsko ljudstvo, in morda zgodovinsko važen za vse človeštvo, ako Nehrujeva zamisel končno uspe!

Toda na azijskih tleh, v Iranu in v raznih arabskih državah, kot v Egiptu in Severni Afriki, ne gre za nacionalno, ampak za nacistično gibanje. Skrajnosti ostanejo vedno skrajnosti in tudi praktično življenje kritizira skrajnost le kot izjemo, ne pa kot normalo. Toda skrajnosti kot izjeme so lahko usodepolne. Iz višin nazaj v nižine brez tiste zlate sredine, ki sicer kot življenjska sposobna redoma obstane.

Ameriški politiki, ki študirajo sovjetsko propagando, imajo prav v tej točki, ko trdijo, da znajo Sovjeti v svoji propagandi izvesti vse nacionalistične sapice v svoja jadra. Kjer je treba podpihovati nacionalizem, zakaj ga ne bi, saj vedo, da se bo zrušil. Na njegovih razvalinah bo (vsaj tako računajo Sovjeti) zrastle njihov sovjetski sistem.

Da je ameriška propaganda v veliki zunanje-politični osnovi slabjša in nesodobna, tako pravijo Amerikanci sami. V tej točki jim je pritrđiti. Zgolj pobijati teoretično in praktično zgradbo sovjetskega sistema, je negativno, kakor je "zgolj pobijati" negativno in vedno usojeno rta neuspeh. Če je izven dvoma, da se vsled naravne nujnosti vzbujata narodna zavest, pomagaj ji na njeni poti do trdne zgradbe, pomagaj, da se ojači prava narodnost. Amerikaneec, zrel tako teoretično kakor praktično v svojih lastnih skušnjah, kaj pomeni prava narodnost in sožitje in skupnosti, bo prevzel vlogo, ki jo ima učitelj do mladine. Tudi učitelj ne tišči k tlom učenca radi njegove nevednosti, ne zatira njegovih naravnih stremiljenj po vedenju, temveč jih razvija in korigira.

Narodnost v zvezi z gospodarsko-socialnimi vprašanji

UREDNIKOVA POŠTA

Kratek dodatek k zgodovini Slov. del. doma

CLEVELAND, Ohio—Dosedaj se je precej obširno opisalo zgodovino Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd., ki je v zvezi z 25-letnico obstanka. Zdi se mi umestno omeniti, čeprav niso mogoče na razpolago kje druge podatki o prvi zamisli Doma.

V letih 1912 in 1913 je obstajal na zapadni strani Collinwooda moški pevski zbor, "Planinski vrh." Kolikor se morem spominjati, so bili ustanovitelji zbora Frank Stanovnik, Frank Velkovrh, Charles Lampe st., Anton Slavec, Viktor Starman, Louis Starman, Maks Temistokle, Dominik Blumel, Frank Gradolnik in še nekaj drugih, katerih imen se pa ne spominjam.

Tedaj so se vršile tedenske pevске vaje v Stanešičevi dvorani na Calcutta Ave. Pevovalci zbora je bil Mr. Kolbezen, ki je prilično dobro igral na gosli (violino), a le malo na klavir. Tedaj so bili veliki prijatelji in podporniki zbora Mr. Karol Kotnik, Mr. Pavel Česnik, Mr. Louis Prelogar (Jožman), Mr. Martin Janežič, Mr. John Frusnik, in če se ne motim, tudi poznani starosta, spoštovani Mr. John Lokar.

Še dobro se spominjam, ko je nekdo k vaju prišel poznani Mr. Pavel Česnik in s seboj pripeljal mali luštanski deklici, čedno opravljeni in brihtni. In med odmorom je deklici predstavil nekako takole: "To so pa naša dekleta; se že sedaj zelo zanimati za petje. Kadar boste imeli koncert, bosti lahko nastopili s par pesmimi. Pa tudi učili bi se radi, samo ako bi jih kdo hotel učiti." To sta bili, tedaj mlada Micka (Mrs. Mary Ogrinc) in Ančka (Mrs. Anne Cergolj). Pozneje smo imeli priliko ju večkrat slišati pri koncertih zbora "Jadran." Torej se Mr. Česnik ni motil o njih sposobnosti pred desetletji!

Spominjam se tudi, ko je nekdo posetil vaje zbora "Planinski vrh" pokojni Louis Prelogar. Mož je bil zelo ginjen, ko nas je poslušal peti. Med presledkom nas je seveda pohvalil in dostavil: "Le pridno prepevajte, fantje! Mogoče bo prišel čas, ko se bodo slovenske pesmi prepevale v našem slovenskem domu. Tam pa ne boste samo peli, marveč boste lahko tudi vzprijazljali igre..."

Prelogarjeva izjava je bila nekaka vzpodbuda, in skoraj pri vsaki vaji se je razpravljalo tudi, kako naj bi se uresničile besede Jožmana. Tedaj se je nahajala na E. 160 St. mala cerkev, katero so bili sezidali pionirji zapadnega dela Collinwooda. Rojaki so namreč nameravali ustanoviti svojo župnijo, toda kakor se je govorilo tedaj, je tedanjí škof odklonil isto. In nekateri so omenjali dotični prostor kot zelo pripraven za Dom. Pri omenjeni cerkvi je bil precej aktiven Mr. Anton Kos, ki je vodil gostilno na vogalu E. 165 St. in Waterloo Rd. in je pri neki priliki omenil, da bo on pomagal, da bi se dotično stavbo kupilo in vporabilo za Slovenski dom.

Nekajkrat smo prišli člani od tedanjega pevškega in dramskega zbora "Triglav" iz St. Clairja na pevске vaje "Planinskega vrha." Bili so: Jernej Vrhovec, Ignac Jerič, Vinko Kenič, Ignac Spetič, Korle Zobec, Anton Jerina, Joseph Mestek in še nekaj drugih. Posečali smo z namenom, da bi vzpodbudili in opogumili pevce zbora k vztrajnejemu delovanju. Moja tedanja zaposlitev je bila, da sem nekaj

dni delal na St. Clairju in nekaj dni v Collinwoodu, vsako priliko pa sem vporabil in se udeležil pevskih vaj zbora "Planinski vrh." Nekoč sem gazil sneg skoraj do pasa; tedanjí edini prevoz iz St. Clairja je bila tako zvana "ta rdeča kara," od družbe "Painesville Electric Shore Line." Za vstop in izstop so bile bolj oddaljene postaje. "Stop 17," je bil sedanji vogal Waterloo Rd. in E. 156 St.

Natančno ne vem letnice, ko se je pevski zbor "Planinski vrh" razpustilo in tudi pravega vzroka ne vem, zdi se mi pa, da so se bili nekateri člani preselili v druge kraje. Možnost je, da se je pozneje pričelo z ustanovitvijo sedanjega pevškega zbora "Jadran."

Omenim naj, da se je poleg številnih društev in organizacij v Slovenskem delavskem domu, ustanovilo Section 9, Technocracy Inc., h kateri je leta 1938 pristopilo tudi številno naših rojakov. Tam smo imeli tudi nekaj mesecev tedenske svoje učne večere in par predavanj, ki so vzbujala pri nekaterih zanimanje. Pozneje se je postojanka preselila preko ceste. In danes se postojanka nahaja pa na 1188 Hayden Ave., ki je ena izmed tisočih na tem kontinentu. Člani organizacije se učijo o spoznanju in prilikah, ki jih osnova in načrt organizacije nudi za ustanovitev blagostanja 200 milijonskemu prebivalstvu na ameriškem kontinentu.

Toliko se mi je zdelo umestno omeniti na kratko o početku, prav za prav prvi zamisli sedanjega Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. Seveda, mnogo se bomo pa pogovorili v ponedeljek zvečer, 31. decembra na proslavi Domove 25-letnice!
Frank E. Lunka.

Prispevki pri krožku

št. 1 Progresivnih Slovencev

CLEVELAND, Ohio — Pri krožku št. 1 Progresivnih Slovencev so prispevali v dobre namene sledeči: Po \$5: Mr. in Mrs. Elmer Golob, Mr. in Mrs. Margaret Porenta, Mr. in Mrs. Edward Zele, Mr. in Mrs. Mary Thompson, Mr. in Mrs. Leonard Girod, Mr. in Mrs. Križman, Mr. in Mrs. Joseph Hribal.

Po \$20: Mr. in Mrs. Adams Bisch ter Mr. in Mrs. Frank Koss.

Zgoraj omenjeni darovalci so darovali v spomin pokojne Agnes Straus. Denar je izročil Mr. Frank Straus, soprog pokojne. Hvala lepa vsem darovalcem. Pokojna sestra Agnes Straus je bila plemenita duša in tudi njeni prijatelji in prijateljice ter sorodniki so vsi širokogrudni. Vzglede njenega dobrosrčnega življenja je še po njeni smrti kakor prijeten odmev.

Dalje so darovali za ohromele otroke v Kamniku sledeči: Po \$5: Neimenovana; Ivan Hrvat (za slepe in ohromele).

Po \$2: Mr. in Mrs. Tony Kolenc (za šolske potrebščine).

Po \$1: Mrs. Dekleva.

Vsem darovalcem ponovna hvala. Obenem želim vsem članom krožka št. 1 Progresivnih Slovencev zdravo, srečno novo leto, enako tudi vsem simpatičarjem in podpornikom krožka št. 1.
Mary Vidrih.

VTISI Z OBISKA ROJSTNEGA KRAJA PO 40. LETIH

Piše: ANTON NAGODE, Girard, Ohio

(Nadaljevanje)

Mr. in Mrs. Andrew in Frances Krvinca iz Girarda sta doma od Podlipe. Tam imata še brate in sestre, nečake in nečakinje ter več drugih sorodnikov. Zanje sta naročila lepe pozdrave, katere sem še isti dan na obisku Podlipe, izročil. Da smo si imeli veliko za povedati, je gotovo. Saj so hoteli vedeti, kako se imajo njih sorodniki v Ameriki, ali so zdravi, ali mislijo priti na obisk v domovino, in nešteto drugih vprašanj. Pa tudi jaz sem se zanimal za njih življenje, njih delo in težnje. Bilo je že pozno v noč, ko smo se poslovili, a preje ne, da sem obljubil priti še v posete, predno se vrnem v Ameriko.

Še isti večer sem se vrnil na Vrhniko na dom družine Mrs. J. Sykita. Vozil me je Selakov zet. Drugi dan sem obiskal še nekatero znanco, popoldne sem se pa vrnil z vlakom v Ljubljano.

Ogled Ljubljane

Dospevši v Ljubljano, sem obiskal staro gostilno Mantua, ki pa danes ni več središče razigranosti in veselja—je zelo dolgočasna in zapuščena. Oglasil sem se tudi pri Žitk na Sapu, kjer je bila rojena Mrs. Ivanka Pišler iz Cortlanda, Ohio. V Sinji gorici sem se ustavil pri mojemu staremu znanecu, s katerim sva skupaj potovala v Ameriko leta 1911. To je John Remžgar ali Košutov Janez, ki je bil dobro poznan v Waukeganu, Ill., in se ga tamošnji rojaki še gotovo spominjajo, pa mogoče tudi mene. Pa nazaj k obisku.

Ko sem prišel nazaj v Ljubljano, so pri Putniku že pripravljali izlet, katerega bi posetili sami Amerikanci. Dobili so nas skupaj 31. To je bilo 6. junija, izlet pa naj bi se pričel prihodnji dan 7. junija.

Autobusni izlet po Sloveniji

Bil je lep dan, ko smo se zbrali skupaj in se odpravili na Šmarje Sap. Tam smo si ogledali Zadrudni dom, ki pa še ni bil zgotovljen, smo imeli pa vseeno

Iz življenja naših ljudi po Ameriki

Sheboygan, Wis.—14. novembra je umrl v Milwaukeeju John Perme, star 71 let, rojen v Spodnji Slivnici pri Grosplju na Dolenjskem. Žena mu je umrla pred petimi leti. Bil je član Zapadne slovanske zveze. Tukaj zapuščala brata in dve sestri (ena je že umrla), v stari domovini dva brata ter tukaj in tam več drugih sorodnikov.

Chicago—Pred kratkim sta se poročila poznana čikaška družvenika Arley Božičnik in Josephine Meršol.

Red Lodge, Mont.—V tukajšnjem kraju je končal lov na jelene in srnjake. Slovenski lovci so se precej dobro odrezali in pobili več rogačev. Toda v Red Lodgeju nimajo samo izurjene lovce, ampak tudi ribiče. Rojak Leo Mihelič se je izkazal ribiča in pol. V preteklih dveh mesecih je ulovil dve veliki postri. Prva je tehtala čez sedem funtov, druga pa čez devet. To je rekord v tej okolici za to leto. Za prvo postvir je prejel \$25 nagrade in pričakuje, da bo tudi za drugo. Lokalni časopis je objavil njegovo sliko in seve tudi veliko "zver" postvir.

Ely, Minn.—Umrla je Frances Pengal, rojena Šerjak, stara 72 let, članica ABZ in SZZ. V tej deželi zapuščala štiri hčere, dva sina, brata in sestro, v starem kraju pa sestro in dva brata. Doma je bila s Pijave gorice pri Igu v Sloveniji in je bivala v Ameriki 48 let.

Umrl je Frank Zgonc, star 88 let, član ABZ. Pokojnik je bil rojen v Sloveniji in je bival v Elyju nad 60 let. Zapuščala sina Franka in Johna ter hčer Mrs. (Dalje na 3. strani)

Novi grobovi

(Nadaljevanje s 1. strani)

ALOJZIJA KOČIAN

Dne 6. decembra je nanagroma preminila dobro poznana Alojzija Kočian, bivajoča na naslovu Box 215, Strabane, Pa. Omenjena dne je pokojnica še skuhala večerjo, nakar se je namenila iti na obisk k starejši hčeri. Ko se je v svoji sobi pripravljala, se je nenadoma zgrudila ob postelji. Zaklicala je za pomoč in takoj sta prihletela soprog Jakob in starejši sin, kakor tudi poklicani zdravnik, ki pa ni mogel nuditi nobene pomoči. Pokojnica je brez besede zatisnila svoje oči. Stara je bila 57 let, rojena v vasi Dane št. 17 pri Sežani na Primorskem, odkoder je prišla v Ameriko pred 39 leti. Bila je članica Gospodinjkega kluba društva št. 138 SNPJ in Progresivnih Slovencev. Pred leti je živela v Clevelandu, kjer ima mnogo prijateljev in znancev. V Strabane se je preselila leta 1926.

V Strabane zapuščala soproga Jacob, sina in tri hčere, v Finleyville, Pa., eno hčer, v Clevelandu sina in štiri vnuke, sestrično Mrs. Berto Skapin v Lorain, O., v starem kraju pa brata in eno sestro. Pokopana je bila po katoliških obredih, kakor si je pokojnica sama želela pred smrtjo.

MIKE MIHOVILOVIH

Pogreb pokojnega Mike Mihovilovih se vrši v petek popoldne ob 1. uri iz Golubovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Save ob 1.30 uri.

Črna borza z angleškim mesom

LONDON, 26. decembra — Londonska vlada ima pri splošnem pomanjkanju mesa najtežjo borbo z zelo razširjeno črno borzo z mesom, ki se je razpasla še bolj, kakor je bila razpasena v vojnem času.

Središče črne borze je prestolnica London. 50,000 ton mesa je prišlo lansko leto na črno borzo, pomagalo pa ji je nedovoljeno klanje živine doma.

Vsi predpisi, vse grožnje, vsa policija ne zaleže ničesar. Črno-borzijski z mesom so organizirani in oboroženi, kakor država v državi, imajo obveščevalne službe, mreže špijonov, tako, da je vlada zoper njih praktično brez moči.

DELAVSKE UNIJE

IMAJO DENAR

WASHINGTON, 26. decembra—Po poročilu iz osrednjega urada unije C.I.O. je imela unija \$4,193,683.42 letnih dohodkov. Izdala pa je v tem letu \$3,771,160.47; \$879,261.53 je izdala v propagandne namene, kako organizirati delavstvo v industrijah južnih držav v svoji uniji.

OSEM CENTOV ZA FRANCOŠKEGA VOJAKA

PARIZ, 26. decembra—Francoska vlada je odobrila, da zviša "plačo" francoskim vojakom rekrutom. Rekruti bodo dobivali namesto dosedanjih 15 v bodoče 30 frankov na dan. To pomeni, da se je njihova "plača" zvišala v ameriški valuti od 4 na 8 centov.

O 25-letnici SDD

Direktorij Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. prosi, da vsa društva, katerega niso še razpečala vstopnic za 25-letnico SDD, da vse te vrnejo najkasneje do nocoj v uradu tajnika. Važno je, da se ve točno, koliko vstopnic je razprodanih. Prosi se vse spremljevalke (hostesses) in strežnice ter druge delavce za to prireditve, da ste najkasneje na mestu točno ob 4. uri popoldne na Silvestrov dan. Obenem se vse opozarja, da so v svojih narodnih nošah, ravno tako tudi pevski zbor Jadran. Večerja se bo pričela servirati ob 5.30 uri popoldne.

SLOVENIJA JE DOBILA PRVI DOMAČ MLADINSKI FILM

Za letošnjo novoletno jelko je pripravilo slovensko filmsko podjetje "Triglav film" otrokom prelepo darilo—prvi domač mladinski film. Ta film je res čisto domač. Domača je zgodba—mladinska povest o pogumnem fantiču Kekcu, doma tam izpod gorenskih gor, ki po napetih dogodivščinah premaga hudobnega gorjanca Bedanca. To lepo mladinsko povest je nekaj let pred vojno napisal mladinski pisatelj Josip Vandot in starejši se še danes spominjajo s kakšnim navdušenjem so jo takrat brali. Zdaj je pisatelj te povesti že nekaj let mrtev—ubila ga je letalska bomba v enem izmed taborišč, kamor, so ga pregnali fašisti. Njegova povest pa je zdaj zaživela na filmskem platnu.

To je tretji slovenski celovečerni film, ki nikakor ne bo delal sramote mlademu slovenskemu filmskemu podjetju. Po temeljitih pripravah je bil film posnet v rekordnem času—šestih mesecih.

Za filmanje so zgradili celo filmsko vas

Za velika filmska podjetja ni nič posebnega, če zgrade za snemanje celo vas ali morda celo mesto—za Slovenijo, kjer je filmska umetnost še mlada, pa tudi to ni kar tako majhna reč. Za novi film so morali zgraditi celo filmsko vas tam v gorenskem kotu pod Martuljkom. To je bila vasica s pristnimi starinskimi kmečkimi bajticami, kakršne so bile gorenske vasice v času, ko se dogaja povest. Vasica je bila izdelana po načrtih scenografa Toneta Mlakarja in so jo po njem tudi imenovali. Pri "gradnji" so zelo poštreno pomagali tudi domačini iz Kranjske gore in Martuljka. Ogromno materiala je bilo treba znesti v planine, dostikrat po ozkih nevarnih stezah.

V filmu nastopajo otroci, živali in odrasli

Pri izbiri igralcev je bilo res mnogo težav. Z odraslimi je še nekako šlo. Izbrali so jih enostavno izmed gledaliških igralcev. Vlogo dobrega strička Kosobrima je pa prevzel slovenski humorist France Milčinski-Ježek, ki je sodeloval tudi pri sestavi scenarija.

Težje pa je bilo z živalskimi "zvezdniki," ki jih tudi precej nastopa v filmu. Treba jih je bilo najprej kje iztakniti—in sicer polžka, sova, mačka, psa, kozo in kravo. Potem jih je bilo pa treba primerno zdresirati in tudi to ni bilo lahko. Tako si na primer polž kar ni dal dopovedati, kdaj naj pokaže ali skrrije roge, da bo za filmanje prav.

Mr. & Mrs. VICTOR LISJAK
GOSTILNA
10514 UNION AVE., DI 1-9816
Cordials - vino in pivo ter ale za na dom.
Zelimo vsem odjemalcem in prijateljem veselo novoletne praznike!

EUCLID POULTRY
549 EAST 185th ST., KE 1-8187 Jerry Petkovšek, lastnik
Vsakovrstna perutnina in sveža, prvovrstna jajca. Sprejemamo naročila za perutnino za svatbe, bankete in veselice, itd. NEKAJ POSEBNEGA: Prodajamo kokoši tudi zrezano na kose ter si lahko nabavite samo one kose, ki vam najbolj ugajajo.

RAZPIS DELNIČARSKSE SEJE
Redna delničarska seja
korporacije **SLOVENSKE ZADRUŽNE ZVEZE**
SE VRSI
V NEDELJO,
DNE 3. FEBRUARJA 1952
OB 1. URI POPOLDNE
v SLOV. DEL. DOMU na WATERLOO RD.
Za direktorij
GEO PANCHUR, predsednik

Tudi krava ni hotela na povelje zamukati. Najlažje se je še dal zdresirati pes, odnosno psica Brama, ki je postala res pravi filmski junak Volkec.

Potem pa so prišli na vrsto otroci. Tu pa je bilo težav pri izbiri še več.

6.000 za otroške vloge.

O, to je bilo razburjanja tiste dni, ko so se pojavili v časopisih pozivi, da "Triglav film" išče otroke za glavne vloge v filmu "Kekec." Dan za dnem so prihajali v filmske ateljeje "Triglav filma" v Trnovo mali kandidati. Pogumno, ali pa tudi s tremo, vsi pa s trdnim upanjem so stopali pred filmsko kamero. Asistent režiserja je obiskal tudi mnogo šol po Sloveniji in celo na pionirsko progo je stopil ter povsod iskal najprimernejše filmske otroke.

Na pionirski progi mu je bila sreča mila. Tam je iztaknil glavnega junaka—Kekca in Mojco. Pastirčka Rožleta so našli med šolarji na Vrtači, malo Tinko pa v tretjem razredu ljudske šole na Ledini. Izmed ostalih kandidatov pa so izbrali še osem otrok, ki nastopijo v skupini.

Kdo so mladi filmski "zvezdniki"?

Kadar izdela kakšno veliko filmsko podjetje nov film, v katerem nastopa nov igralec ali igralca, pišejo o njem cele dolge zgodbe. Še dvakrat bolj obširno pa pišejo, če je filmski junak otrok. Kaj vse na primer vedo ljudje po svetu o nekdanjih filmskih otrocih ameriškega filma. O Shirley Temple, Jackie Cooganu in drugih. Zakaj ne bi še mi vsaj nekoliko opisali malih filmskih junakov, ki nastopajo v prvem slovenskem mladinskem filmu.

Glavno vlogo Kekca—igra Barlov Matija iz Rožne doline v Ljubljani. To je pravi fant od fare. Dvanaest let je star in hodi v gimnazijo na Viču v tretji razred. Krepek, lep pobije je in lase ima velike in zelo goste tako, da si jih moral ostriči, da je za Kekca mogel nataktni lasuljo.

Rad nastopa na raznih prireditvah, sestavlja tudi pesmice in sodeluje v šoli pri dijaškem listu. Včasih tudi katero navihano pogruntal. Na pionirski progi je bil prvi prometenik in je bil zelo postaven v železničarski uniformi. Zaradi "filmskih dolžnosti" pa je letos odložil ta posel.

Ko smo ga vprašali, če je imel pri filmanju kakšne posebne težave, je povedal, da mu ni bilo nič kaj prijetno pri srcu takrat, ko je moral nesti Kosobrima, ki tehta 62 kilogramov čez ledeno mrzli potok.

"Ne meni ne Kosobrimu ni bilo nič kaj prijetno, ko sem mu vlekkel in nategoval roko, da bi si ga naložil na hrbet. No, pa je

končno le šlo. Tudi takrat ni bilo posebno prijetno, ko sem bil dve uri trdo privezan k drevesu—pa je vse minilo, in če bi bilo potrebno snemati še enkrat, bi takoj šel.

Mojka stanuje čisto v drugem koncu Ljubljane, v Mostah. Prav za prav je Logarjeva Zdenka in vsi, ki jo poznajo, pravijo, da je velik igralski talent. Še ko ji je bilo štiri leta, je na domačem odru v Mostah igrala snegulčico in tudi zdaj se uči spet te vloge, saj zelo rada nastopa. Zna tudi lepo peti in je lani pela vlogo lutke Žogice marogice pri predstavah mestnega gledališča v Ljubljani. Tudi na pionirski progi dela že tri leta kot kontrolna blagajničarka.

Pri "Triglav filmu" njene sposobnosti zelo hvalijo in obžalujejo, da ji je v filmu odmerjena tako kratka vloga.

Rože—Mlakarjev Joško stanuje v veliki stanovanjski hiši na Vrtači. Tam je njegova mati hišnica. Tudi njega imajo pri "Triglav filmu" za pravo odkritje. Pravijo, da je izredno fotogeničen, zna doživljati in se v hipu koncentrirati.

Odkar je bil filman, je postal čisto filmski. Neprestano dela projektorje iz kuhinjskih stohov in drugih kosov pohištva. Vsako nedeljo mu mora dati mama denar za matinejo in to seveda mama ni nič posebnega, ker potem hočeta z njim še bratec Janček in sestrica Marinka.

Joško bi vedno rad ostal pri filmu. Snemanja v Martuljku so zanj med najlepšimi spomini. Tam ga tudi ni bolela glava, pravi. Joško je bil včasih nekoliko rahitičen in od takrat ima pogost glavobol, sicer pa je bister, pogumen in inteligent fant.

Tinke—Alenčice Lobnikarjeve, ki ji je šele devet let in je najmlajša med otroci, ki nastopajo v "Kekcu," nistem našla doma. Šla je k pouku harmonike. Na mizi v kuhinji je bilo polno peciva in dobrot, ki so jih za Mi-

klayža prinesli Tinki—Alenki razni sosedje in znanci. Sploh se ljudje zadnji čas, odkar so se v listih pojavile Alenkine slike, zelo in kar preveč zanimajo za njo, da jo je kar sram.

Takšni so glavni filmski otroci iz "Kekca," ki bo za novoletno jelko razveselil otroke v Sloveniji.

Iz življenja naših ljudi po Ameriki

(Nadaljevanje z 2. strani)

Frances Rozman v Elyu in hčeri Lucille Ogrinc v Euclidu, Ohio, in Molly Zaye v Clevelandu, Ohio.

Raton, Nova Mehika—Umrli je John Mataja, star 25 let, rojen v Ameriki, po narodnosti Hrvat. Pokopan je bil 13. dec. Dobil je težke poškodbe v avtomobilski nesreči, katerim je podlegel. Živel je samo eno uro po nesreči. Zapušča starše, sestro, brata in več drugih sorodnikov. Bil je član SNPJ.

Ironwood, Mich.—Dne 12. novembra je umrl George F. Trtanj, član SNPJ. Rojen je bil 6. marca 1887 v Križpolju. V Ameriko je prišel leta 1907, in sicer v Calumet, nato pa se je ustanovil v Ironwoodu. V društvu 323 je bil aktiven od 1. 1917 naprej. Zapušča ženo, sina in dve hčeri.

La Salle, Ill.—Dne 8. dec. je umrla Katarina Verderber, stara 66 let, članica SNPJ. Pokojnica je soproga blagajnika društva 337. Rojena je bila v Podmeltu pri Gorici. Tukaj zapušča soproga ter tri pastorko.

Windsor Heights, W. Va.—Rudolph Hribar, predsednik društva 407 SNPJ, poroča, da se nahajata v bolnišnici v Wheelingu tajnik Frank Kolenc in članica Mary Grčić.

Oglašajte v Enakopravnosti!

Social Security plačila osebam, ki žive v starem kraju

Ljudje, ki vrše v Zedinjenih državah posle, katere krije socialno zavarovanje, vedo, da si grade pravice do plačil v pokojju v njih starosti in do plačil njih družinam, ako umro. Mnogi ljudje pa ne vedo, da je pokojnina plačljiva tudi v skoro vseh drugih deželah, prav tako kot v Zedinjenih državah.

Da se vam plača starostno in posmrtno zavarovalnino glasom American social security postave, ni treba, da ste državljan Zedinjenih držav. Da prejmete plačila v mesečnih obrokih, ko ne hate delati v starosti 65 let, ni treba, da živite nadalje v Zedinjenih državah. Poleg tega oni, ki so od vas odvisni ali vas preživijo in ki niso nikdar živeli v tej deželi, lahko postanejo upravičeni do plačil vsled vašega dela v poslih, katere krije postava za socialno varstvo.

Plačila pokojnine vam in od vas odvisni družini, ste zaslužili kot pravico potom vašega dela v tej deželi pri poslih, katere krije postava. Vi in vaš delodajalec, ali vi sam, ako ste samostojen, ste plačali za to pravico potom socialno varstvenih davkov. Mesečna plačila se bo dostavilo vam in vaši družini v vaši starosti, ali preživeli od vas odvisnim, ako živite vi ali oni v deželi, kjer je mogoče pokojnino plačati.

So pa nekatere dežele, v katere vlada Zedinjenih držav ne bo poslala denarja. To pa radi tega, ker ni tam zagotovila, da bodo čeki dosegli upravičenca ali da, ako čeki dospe, se jih ne bo izplačalo v polnih zneskih. Radi tega se ne bo vršilo nakazil ljudem, ki žive v Albaniji, Bulgariji, Kitajski (z izjemo Formoze in Hong Konga), Češko-slovaški, Estoniji, Ogrski, Latviji, Poljski, Rumuniji, Zvezni sovjetski hsoocialističnih republik, del Nemčije, ki ga je zasedla

Rusija in del Berlina, ki ga je zasedla Rusija.

Plačilne čeke se bo odposlalo upravičnim v vseh drugih deželih sveta. Ker se dežele, v katere se čekov ne more poslati, menjajo od časa do časa, svetujemo osebam izven Zedinjenih držav, da se obrnejo za pojasnila na najbližji U. S. Foreign Service urad. Nekateri ljudje so se vrnili v domovino, ne da bi preje zaprosili za socialno pokojnino, do katere so upravičeni. Ako ne žive v deželi, v katero Zedinjene države plačil ne morejo nakazati, lahko zaprosijo tam za plačilo.

Da zaprosite za plačilo starostne ali posmrtno zavarovalnino, ni treba da živite v Zedinjenih državah. Te morete storiti v drugih deželah, ako se podaste na najbližji U. S. Foreign Service urad ali na poslaništvo ali konzulat Zedinjenih držav. Uradniki Državnega oddelka, v službi pri teh uradih, vam podajo vsa potrebna navodila ter sprejeli boste prošnje za starostno in posmrtno zavarovalnino. Te prošnje pošlje v Zedinjene države uradom, v kojih področje spadajo.

Ako se prošnjo odobri, se bo pošiljalo čeke redno na konzularnega predstavnika pri konzulatu Zedinjenih držav, pri katerem je bila prošnja vložena. Njegova dolžnost je dostaviti čeke ljudem, kateri so do njih upravičeni. V vsakem slučaju se bo izstavilo ček na ime upravičenca.

Ljudje v Zedinjenih državah, ki žele več pojasnila glede starostne in posmrtno zavarovalninske pravice in dolžnosti, ali oni, ki žele zaprositi za plačilo pokojnine, naj pokličejo, pišejo ali se zglase pri najbližjem uradu za socialno zavarovanje. Naslov urada morete dobiti pri vsakem poštnem uradu.

(Common Council)

Zahvala in voščilo!
Najlepše se zahvaljujemo vsem našim sorodnikom in prijateljem za lepa božična in novoletna voščila. Spo-ročava, da sva se selila iz 19402 Kewanee Ave. na 1506 Clermont Rd.
Zeliva vsem srečno, zdravo in veselo novo leto 1952!
Mr. in Mrs. Andrew in Frances Sterle

RAZNO
PRVIČ IZZA VOJNE imamo **MANDEL'S CORN PLASTER** Najboljše sredstvo proti kurjim ošesom. Pokličite KE 0034 in vam pošljemo po pošti. Cena 35c. **MANDEL DRUG CO.** 15702 WATERLOO RD.

FOR TELEVISION & RADIO REPAIR
Anthony Debeljak
IV 1-5437 4-8 p. m.

Fino vino, pivo in žganje. Vsaki petek **FISH FRY** in **FROG LEGS**
Se pripravljamo za obisk.
L. J. STRUKEL
6220 St. Clair Ave.—EN 1-9138

POSLOPJE V NAJEM
V najem se odda prostorno poslopje, primerno za garažo za popraviljanje avtov ali pa za "machine" shop. Velikost 30x28. Vpraša se na **6601 ST. CLAIR AVE.**

HISA NAPRODAJ
za 2 družini: lepa hiša na dobro oskrbovani cesti, 5 in 4 sobe. Spodaj se lahko selite s 1. feb. Dve garaži na lepi loti. Pokličite med 4. in 9. uro.
EN 1-6248

Soba se odda v najem
Poštenemu moškemu, mirnega značaja, se odda v najem lepo spalno sobo. V lepi okolici blizu Doma v Euclidu, na E. 207 St. Naslov se poišče v uradu tega lista.

Zavarovalnina
proti ognju in nevihti in avtomobilskimi neugodami ZA ZANESLJIVO POSTREŽBO SE PRIPOROČA
DANIEL STAKICH
AGENTURA
KE 1-1934
15813 WATERLOO RD.

DELO DOBIJO MOŠKI
LICENCIRAN KURJAC
Visok pritisk.
Dobra plača od ure.
Mnogo popor.
STANDARD PRODUCTS CO.
2130 W. 110 St.

TAPCO
BULLARD OPERATORJI
TURRET LATHE
OPERATORJI
GRINDERS
TOOLMAKERS
SURFACE GRINDERS
TOOL GRINDERS
CERTIFIED
ARC WELDERS
Stalno delo — nadurno delo — visoka plača od ure — prilika za napredovanje.
Morate biti pripravljeni delati **KATERIKOLI** šifit.
Prinesite dokaz državljanstva.
Employment urad odprt dnevno od 8. do 5. ure
THOMPSON PRODUCTS, INC.
23555 EUCLID AVE.
OGLASAJTE V ENAKOPRAVNOSTI

MI DAJAMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

THE MAY CO'S BASEMENT

Nekoliko neregularna! Zenska vsa

NYLON

s čipkami zgoraj in spodaj

Spodnja krila

2.99

Mere: 32-40

Vsa NYLON krila po zelo nizki ceni! S čipkami obrobljena zgoraj in spodnji rob . . . vrezana počez. Hibe so skoraj nevidne. Ampak eena je vredna pozornosti! Samo bele barve.

Pošta in telefonska naročila sprejeta—Pokličite CHERRY 1-3000 Basement oddelek s spodnjim perilom

Po-božična čistka! DEKLIŠKE SUKNJE

PO 1/3 POPUSTA

Reg. 1395 tople suknje in snežne obleke **\$9**

Tople suknje . . . snežne obleke . . . posamezni jackets. V zahtevanih barvah. Mere 7 do 14.
16.98 do 19.98
100% reprocessirane volnene suknje **\$15**

Dekliške in za majhne deklisce 100% reprocessirane volnene suknje . . . več stilov na izbiro v merah 8 do 14.
Reg. 22.98 do 27.98 suknje **\$19**

Suknje za majhne deklisce . . . več stilov . . . nekatere z pasovi . . . nekatere z podlogo, ki se odstrani. Mere 10 do 14.

Zal, ne sprejememo poštnih ali telefonskih naročil Basement oddelek z deklisko opravo

BELI DVOR

MLADINSKI ROMAN

SPISAL

GUSTAV ŠILIH

Predstavnik: Dr. Miloš Vauhnik

(Nadaljevanje)

Ta sklep sta nemudoma izvršila. Iz bojazni, da bi se ubežnik ne priplazil neopaženo k njima — z lučjo sta morala štediti, mi-mo tega bi nudila strelcu dober cilj —, sta znesla iz spodnjega rova več zabojev z rezervnim strelivom, s katerimi sta se za silo zavarovala. Šele zdaj sta pomirjena sedla na tla, napenjala ušesa in čakala.

Zgoraj je razsajalo bojno neurje in skalni obok, se je ob nabijanju tisočih udarcev pozibavaje se sumljivo stresal, na glave je trkljal droben grušč in se usipal pesek, a včasih se je odkrušil s stropa debel kamen in se z zločestim ropotanjem prikotalil prav do sedeče dvojice, ki je vsakokrat preplašena šnila kvišku. Grozeče bobnenje je hru-lo po vsem hribovju, prelivalo se v kotline in se čedalje bolj jačilo. Tresk neštetihih eksplozij se je spajal s čudnim steklenim cingljanjem, ki je pretresalo kosti in mozeg, in iz zaplinitih jarkov se je bil priplazil v podzemeljski rov duh po žveplu in zažganih curjih, otežujoč dihanje. Peklinski krohrot min, granat in šrapnelov se je lovil v blaznih zavojih naokrog in lučal na okostje zemlje točo, ki je zbla vse, kar je bilo živega in celega. Skalni obok se je bolj in bolj pozibaval in se vdajal.

"Najtežje granate mečejo..." meni sluga z boječim glasom. "Sam Bog daj, da bi se strop ne sestul..."

"Prazen strah! Gotovo vzdrži," ga tolaži poročnik, čeprav njega samega prevzema groza. Tresk, tresk! Skalovje hrestne, s čudnim jekom regne: ogromen plaz kamena se zruši v hodnik, skalne stene pokajo, se usedajo in pogrezajo z zamolklim grmenjem... Dva smrtna krika, ponoven tresk, ponovno grmenje... Nov plaz se sproži in plesketaje zasipale hodnik... Oblak prahu in drobnega peska napolni rov, iz neprestanega bobnenja se trgajo zadušeni kriki. Tako vpije človek na meji razuma in človečnosti, odmaknjen od življenja, ko ima le še eno misel: obdržati samega sebe, ostati živ...

Lovrek, stisnjen v najoddaljenejši kotic hodnika, komaj diha. Dim in prah ga dušita, ali drugače je nedotaknjen, groza razdejanja ni segla do njega. Prepadel se tlači k skalovju, ugi-bajoč, kaj se je moglo pripetiti. Predirljivi kriki mu mesarijo dušo, in želja da bi pomagal tr-

pečima sovražnikoma, se bori z razumom, ki mu velevala, naj ne sili v pogubo. Naposled njegovi razbičani živci ne morejo več prenesti groznega vpitja. Previdno se plaz po hodniku, od časa do časa obstane in streže z ušesi, nato se spet pomakne dalje, tipa z rokami, zaveda ob kamenje. Kriki pred njim slabe in prehajajo v stokanje. Lovreka noga zadene ob lesen predmet, kakor se mu dozdeva. Oklevaje izvleče svetilko iz žepa, in potem z naglo odločitvijo posveti pred sebe.

Njen slabotni svit mu pokaže več razmetanih zabojev, za njimi pa se gmoti groblja, ki docela izpolnjuje dohodni rov. Skal-na plast je bila na tem mestu manj odporna, tako da ni vzdržala nabijanja granat... Zato poguba... Rov proti strojnici je na boljšem, le do polovice je zasut... Ali kje sta ranjenca?

Lovrek ne razmišlja dolgo. Hitro seže po kamenju, zakaj če si hoče odpreti pot k zraku in strojnicam, kjer je zdaj menda še najvarnejše, ga mora odmetati. Strojnice so blizu laškim zakopom, mimo tega sovražnik ne pozna njihovega gnezda... Ta predel potemtakem ni tako izpostavljen ognju. Da ga srečnejši pobegli tovariši ne bodo izdali, se je Lovrek trdno zanesel in se tudi ni motil... Tam spodaj se mu ni bati ničesar, a ko pojenja streljava, jo pobriše za njimi.

Od napornega in hlastnega dela curlja Lovreku pot po licih, ali ne zmeni se zanj, samo da se osvobodi iz zatohlega prostora. Čez nekaj časa se lahko prerije na stopnice, od tam pa zadrvi k strelni lini, skozi katero se že preliva jutranja svetloba. Poredni zlati prameni se poigravajo z bleskavo črmino strojnice. V kotu zasledi poleg svojega še dva nahrbtnika, ki ju ubegla tovariša nista več utegnila ponesti s seboj. Zdaj je rešen! Konzerve, kruh, sir in mrzel čaj, vse, s čimer so se bili oskrbeli, ako bi Lahi ne bili preveč postrežljivi: vse je v njih. Zdaj se mu ni treba ničesar več bati, vesel in zadovoljen je lahko...

Moreča groza mu zdajci stisne srce. Ali sta Ulrik in njegov sluga zares mrtva? Ali nista samo onesveščena, omamljena? Morda se dušita pod neumljenim grobljo, pod katero jima odteka poslednja kaplja krvi... Ne more ju tako pustiti... Vsaj prepričati se mora... Zakaj neki? mu odgovarja porogljiv

glas. Zakaj se bojiš za svojega neizprosnega sovražnika, ki te je zasledoval, te želel ugonobiti! Gotovo bi te bil brez premisleka in brez očitkov vesti izročil voj-nemu sodišču in s tem smrti... Prepusti ga usodi, ki mu jo je namenil pravični Bog...! Ne posegaj v njegove ukrepe!

Lovrek se bori s samim seboj, strmi na pokrajino smrti, nad katero se z vrhov od časa do časa privlečejo umazane megle. Nehote si predstavlja Ulrikov čedni, okrvavljeni obraz, v boli osteklenele oči, polomljene in razmesarjene ude... Ne, ne, te predstave ne prenese! Gotovosti hoče! Sledeč prvemu nejasnemu gonu, se požene po stopnicah, odhiti k usodnemu križišču. Iz-nova odmetava kamenje... Njegovi ostri robovi mu do krvi-ranijo dlani, znoj ga obliva, ali on ne odjenja, dokler ne začuti med prsti nekaj mehkega, še toplega: človeško roko... Trdno jo zgrabi in vleče, kup se ruše, kamenje odletava, preteč zasuti rešenca in rešitelja. Po velikem trudu se Lovreku končno posreči, da potegne pokopano in še drhteče truplo docela iz-pod groblje. Trudoma ga pograbi in ga odnese nižje, na varnejše mesto.

"Ulrik!" zašepče, ko mu ob-sveti okrvavljeni in razdejani obraz. Kakšna sreča, da ni popustil! Kakšna sreča, da ima v svojem varnem zavetišču tudi nekaj obvez, v hladnikih strojnice pa celo vode...! Obzirno si spet naloži nezavestnega sovraž-nika na roke in ga odnese v strojniško duplino, kjer ga polo-ži, pomaknivši poprej puške v kot, na cementni podstavek pred strelsko lino. Kaj ga bri-gajo pomnoženi znaki in glasovi nezmanjšane uničevanja, roh-nečega višje nad njim? Še enkrat pohiti h groblji, ali zdaj mu ni treba dolgo odkopavati niti se mu žuriti, zakaj poročnikov sluga Wratschko je mrtev! Nje-gova glava je docela zdrobljena.

Trešč se od groze in studa ob pogledu na strahotno zmaličene-ga mrliča pobegne nazaj k ne-pregibno ležečemu Ulriku, kjer se loti pregleda njegovih ran. Večina izmed njih k sreči ni ne-varna, toda leva roka je zmeč-kana in kakor je podoba, več-krat zlomljena. Bog ve koliko ne more pomagati, ali za silo mu očisti rane, razkuži z jodovo tinkturo ter jih obveže, poslužuj-joč se veziva in perila, ki ga izvleče iz nahrbtnikov.

Pod njegovimi prijemi ranje-nec trpi, čeprav se še ne zaveda, obraz mu voščeni od bolečin, prsi mu pretresa težko hrope-nje, na ustnice mu sili krvava pena in roke se mu sunkovito dvigajo. K sreči se Lovrek spom-ni, da ima nekje stekleničko ru-ma—tako zvano železno rezervo—, ki bi utegnil pomagati.

VI.
Ob blagodejnem učinku žga-nja se ranjenec polagoma pre-buja, njegovi pogledi begajo po kaverni, iščejo, razbirajo in spre-jemajo vtise, ne da bi vedeli kaj početi z njimi. Zavest se javlja zelo počasi, nekako kradoma, z njo pa prihaja tudi bolečina, nez-nosna in okrutna, ki dušo malo-ne iznova požene nazaj v temo nezavesti. Lovreka prevzema us-miljenje, ko zre to igro strašnih občutkov, ki se zrcali z Ulriko-vega obličja.

Ker je stal Lovrek v senci za lino, ga ranjenec ni takoj pre-poznal, dasi je srejo in dokaj dolgo upiral vanj svoj pogled, zastrt po nastopajoči vročici.

"Kje sem?"
Slabotno in komaj slišno se je oglasilo njegovo vprašanje. Lov-rek ni takoj odgovoril. Nepremi-čno stoječ ob steni, je vztrpetal pod težo trenutka in nehote zav-lačeval razjasnitev dejanskega položaja.

"Ali si me ti, Franc, rešil in obvezal?"

"Ne," je nehote s šepetajočim glasom odvrnil Lovrek.
(Dalje prihodnjic)

VELIK USPEH JUGOSLOVANSKIH PLESALCEV V INOZEMSTVU

Po dveh mesecih popotovanja po tujih deželah, se je koncem oktobra vrnila v Beograd srbska plesna skupina, ki je v Angliji, Holandiji in Belgiji gostovala z narodnimi plesi in glasbo. Inozemski časopisi so o uspehih gostovanja te skupine veliko pisali. Kritike so prepolne hvale tako, da je domovina na te plesalce umetnike res lahko ponosna.

Skupina, ki šteje 40 članov, je priredila v dveh mesecih v tujini 54 umetniških prireditev. Iz-med teh so imeli 18 gostovanj v Angliji, 19 v Holandiji in 17 v Belgiji. Kljub temu, da je bilo potovanje zelo naporno, to ni-kaikor ni vplivalo na umetnike, ki so povsod dali dovršene nastope. Skupina je bila povsod zelo prisrčno sprejeta, zlasti še v Holandski. Povsod so imeli za nastope na razpolago najlepše gledališke in koncertne dvorane.

Vsak nastop od prvega do zadnjega je pomenil uspeh zase. Prvi nastop v Amsterdamu je bil pravi triumf. Gledalci niso hoteli zapustiti dvorane. In tako je bilo potem povsod, v vsakem mestu. V Hagu je voditeljica skupine Olga Skovran prejela pismo od švedskega ambasadorja, v katerem toplo čestita umetnikom k uspehu ter po-vdarja, da nikoli v svojem živ-ljenju ni videl ničesar lepšega. Ob koncu pripominja, da bodo umetniki prihodnje leto obiskali tudi Švedsko.

Prav v tistem času v Hagu so sklepali dogovor za gostovanje švedskega ansambla narodnih plesov v Holandski. Po nastopih jugoslovanskega ansambla so švedi izjavili, da se še tri leta ne upajo nastopiti.

Gospod Peter, ki je na Ho-landskem organiziral nastope jugoslovanskih plesalcev, je iz-javil, da že vrsto let organizira podobne prireditve, da pa doslej še nikoli ni doživel takšnih uspe-

hov in tako umetniško dogna-nega nastopa neke folklorne skupine.

V Angliji so imeli jugoslovanski plesalci močne tekmece, med katerimi so bili najbolj nevarni Španci. Kljub temu so po so-glasnem priznanju vsega tiska dosegli največ uspehov in kot najboljši zasedli prvo mesto. Royal festival hall, moderna koncertna dvorana v Londonu, ki je odlično akustična in lahko sprejme 3.000 gledalcev, je bila pri vseh 17 nastopih jugoslovanskih plesalcev nabit polna. Osemnajsti koncert v Londonu je organiziralo jugoslovansko poslanstvo za ožji krog povab-ljenih. Izmed vseh skupin, ki so sodelovale na festivalu v Angli-ji, so bili samo jugoslovanski umetniki povabljeni na gostova-nje tudi za prihodnje leto.

Vsi časopisi v državah, kjer so jugoslovanski plesalci gostovali, so polni priznanja in hva-le o visoko umetniški vrednosti skupine. Najbolj znani in vidni kritiki in strokovnjaki za folk-lorno umetnost, so v vrsti član-kov dali priznanje umetniški skupini, ki je tujemu svetu do-stojno predstavila bogastvo in lepoto jugoslovanskih narodnih plesov in glasbe.

Ugledni bruseljski list "Alge-men handelsblad" pravi, da je "nastop jugoslovanskih plesal-cev bilo pravo odkritje za bel-gijsko publiko. V enem edinem večeru je izgledalo," piše list, "da se je svet izpremenil v eno samo svečanost plesa."

Kritik nekega roterdamskega lista se navdušuje nad "refi-nije prirodnostjo izvajanja na-rodnih plesov, pesmi in folklor-ne glasbe iz Titove dežele."

List "L'Soar" pa pravi: "Ba-let? Ne, to je preveč tehnični izraz, ko tukaj ni na mestu. Ples Jugoslovijanov tako spontan in umetniško dognan je bil pravo čudo naroda, ki pleše..."—L.S.

Naznanilo in zahvala

Globoko potrti in neutolaženi radi bridke in nenadomestljive izgube, naznanjamo, da se je volji Vsemogočnega dopadlo, da je vzel iz naše srede našo ljubljeno in nepozabno soprogo ter dobro mater

ANTONIJO FIDEL

ki je vdana v božjo voljo zatisnila svoje blage oči dne 1. novembra 1951. K večnemu počitku smo jo položili 5. nov. iz cerkve Brezmadežnega Spočetja na pokopališče Fairview, Madison, Ohio.

Naša dobra soproga in mati je bila rojena 19. marca 1893 v vasi Nova Sušica pri St. Petru na Krasu.

Ob času smrti in pogreba naše nepozabne ranjce nam je došlo toliko izrazov sočutja in sožalja, nudene pomoči ter naklonjenosti od strani sorodnikov, sosedov, prijateljev in znancev, da je naša dolžnost, da se na tem mestu vsem prav iz srca zahvalimo. Naj bo naša globoka zahvala izražena Mrs. Frances Arko iz Hubbard Rd. za vso izkazano pomoč v času boleznin in ob smrti naše ranjce.

Zahvalo smo dolžni Rev. John Mulholland, župniku cerkve Brezmadežnega Spočetja za tolažila sv. vere in ginljive cerkvene obrede ter pogrebniemu zavodu Behm Funeral Home, Madison, Ohio, za lepo vodstvo pogreba.

Naša nepozabna zahvala naj gre vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo darovale za mir in pokoj ranjke naše soproge in matere. Naša globoka zahvala naj bo izrečena vsem, ki so darovali tako krasne vence in šopke cvetlic, s katerimi smo okrasili krsto naše pokojne, da je izgledalo njeno zadržne počivališče na tem svetu kot pravi rožni gaj.

Zahvalo smo dolžni vsem, ki so prišli našo ranjco kropiti, so pri njej čuli in molili ter se udeležili pogreba. Hvaležni smo vsem, ki so dali na dan pogreba svoje avtomobile na razpolago. Naša zahvala gre nošilec krste in sicer: Franku Arko, Antonu Mah, Antonu Babič, Jacku Mavko, Louis Rebolu in Franku Gerlica.

Globoko zahvalo smo dolžni sledečim društvom, ki so dali vence in ki so se častno udeležili pogreba: Društvo Kras št. 8 SDZ, Marije Vnebovzete št. 103 ABZ in podružnica št. 10 SZZ.

Naj bo izrečena naša nepozabna zahvala vsem in vsakemu, ki je količkaj storil za našo blago ranjko v njeni bolezni in ki je stal nam ob strani v tej uri bridkosti. Bog vam povrni vsem stotero.

Ti, naša nepozabna ranjka soproga in mati, počivaj mirno v ameriški zemlji, katero si tako globoko ljubila. Ni Te več med nami, zastoj Te iščejo naše oči, zastoj nam bridkost stiska srce, Tebe naše oči ne vidijo več. A sveta vera nas uči, da še živiš tam v nebesih med blaženimi, saj si si zaslužila s svojimi številnimi dobrimi deli plačilo v nebesih. Tam se zdaj veseliš in prosiš za nas, da se nekoč zopet vsi srečni združimo ter veselimo pri Stvarniku za vedno.

Si dobra žena, mati bila, in ljubil Te je siromak, lahko živela bi še leta, pa naglo Te je vzela smrt, odnesla Te na tihi vrt.

Luč večno Bog Ti skoro daj, in večni mir in sveti raj!

Zalujoči ostali:

ANTON, soprog
ANTHONY J., JAMES J. in LOUIS J., sinovi,
JOSEPHINE, ROSE in MARY, hčere, TOMMY FIDEL, vnuk,
V stari domovini zapuščila sestro MARJANCO,
v Clevelandu sestrično MRS. FRANCES LEGAT,
v Detroitu, Mich., pa sestrični Mrs. JENNIE VIDMAR in Mrs. MARY VOLK

Unionville, Ohio, dne 27. decembra 1951.

V BLAG SPOMIN

ob prvi obletnici odkar je umrla naša ljubljena soproga in dobra, skrbna mati

JENNIE

KOZLEVČAR

Zatisnila je svoje mile oči dne 27. decembra 1950.

Srečno smo živeli skupaj, draga žena, mamica, kar najraje smo imeli, krije črna zemljica.

Zalujoči:

LOUIS, soprog in oči
LOUIS, STANLEY, FRANK, LADDY,
sinovi in bratje
JOSEPHINE in ELSIE, hčeri in sestri
Cleveland, Ohio, dne 27. decembra 1951.

ob tretji obletnici odkar je umrla ljubljena hčerka in sestra

JENNIE

KOZLEVČAR

Umrla je dne 3. oktobra 1948.

Srečno ljubljena nam sestra, v grobu zdaj počivaš tam duša Tvoja pa uživa blaženost neznanu nam.